

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2013 m. gegužės 23 d. (27.05)
(OR. en)**

**EUCO 75/1/13
REV 1**

**CO EUR 7
CONCL 5**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2013 m. gegužės 22 d.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos išvados (2013 m. gegužės 22 d.).

Dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis turime sutelkti visas savo politikos sritis konkurencingumui, darbo vietų kūrimui ir ekonomikos augimui remti.

Šiuo atžvilgiu itin svarbus yra prieinamos ir tvarios energijos tiekimas mūsų ekonomikai. Todėl Europos Vadovų Taryba šiandien susitarė dėl gairių keturiose srityse, kurios kartu turėtų sudaryti galimybę ES skatinti savo konkurencingumą ir spręsti didelių kainų bei sąnaudų problemą: visiškai veikiančios ir tarpusavyje susietos energijos vidaus rinkos kūrimo skubaus užbaigimo, palankesnių sąlygų reikiamoms investicijoms į energetiką sudarymo, Europos energijos tiekimo įvairinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo.

Mokestinis sukčiavimas ir mokesčių slėpimas riboja šalių pajėgumą rinkti pajamas ir vykdyti savo ekonominę politiką. Didelių biudžeto apribojimų laikotarpiu kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu yra ne tik sąžiningo mokesčių mokėjimo klausimas – tai tampa itin svarbu siekiant politinio ir visuomenės pritarimo fiskaliniam konsolidavimui. Europos Vadovų Taryba susitarė paspartinti darbą, susijusį su kova su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir agresyviu mokesčių planavimu. Visų pirma prioritetine tvarka bus toliau dirbama propaguojant ir plečiant automatinio keitimosi informacija visais lygiais apimtį.

I. ENERGETIKA

1. ES energetikos politika privalo būti saugiai ir tvariai užtikrintas energijos tiekimo namų ūkiams ir bendrovėms prieinamomis ir konkurencingomis kainomis ir sąnaudomis saugumas. Tai ypač svarbu Europos konkurencingumui atsižvelgiant į augančią stipriausios ekonomikos šalių energijos paklausą ir dideles energijos kainas bei sąnaudas. 2011 m. vasario mėn. Europos Vadovų Tarybos nustatytos gairės tebegalioja ir turi būti toliau taikomos; vis dėlto reikia dar daugiau nuveikti, kaip išdėstyta toliau.
2. Dar kartą patvirtindama tikslus iki 2014 m. užbaigti kurti **energijos vidaus rinką** ir iki 2015 m. nutiesti **tarpusavio jungtis**, kad valstybės narės nebebūtų atskirtos nuo Europos dujų ir elektros energijos tinklų, Europos Vadovų Taryba paragino itin didelį prioritetą teikti:

- a) veiksmingam ir nuosekliam trečiojo „energetikos dokumentų rinkinio“ įgyvendinimui ir likusių tinklo kodeksų priėmimo ir įgyvendinimo paspartinimui. Valstybių narių, dar neužbaigusių perkėlimo į nacionalinę teisę, prašoma tai padaryti skubos tvarka;
 - b) visų kitų susijusių teisės aktų, pavyzdžiui, Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir Dujų tiekimo saugumo reglamento, įgyvendinimui;
 - c) ryžtingesniems veiksams paklausos srityje ir susijusių technologijų plėtojimui, įskaitant nacionalinių planų, skirtų sparčiam pažangiųjų tinklų ir pažangiųjų skaitiklių įdiegimui, rengimą laikantis galiojančių teisės aktų;
 - d) vartotojų vaidmens ir teisių stiprinimui, be kita ko, kai tai susiję su tiekėjų keitimu, geresniu energijos vartojimo valdymu ir savos energijos gamyba; todėl Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad yra svarbu apsaugoti pažeidžiamus vartotojus;
 - e) tam, kad Komisija teiktų gaires dėl pajėgumo mechanizmų ir dėl neplanuotų energijos srautų problemos sprendimo.
3. 2014 m. pradžioje Komisija ketina pateikti ataskaitą dėl energijos vidaus rinkos įgyvendinimo pažangos. Valstybės narės reguliariai keisis informacija apie svarbiausius nacionalinius sprendimus dėl energetikos, galinčius turėti įtakos kitoms valstybėms narėms, kartu visiškai atsižvelgdamos į nacionaliniu lygiu pasirinktą energijos rūšių derinį.

4. Siekiant užtikrinti nenutrūkstamą energijos tiekimą prieinamomis kainomis, reikia didelių **investicijų** į naują pažangiąją energetikos infrastruktūrą. Tokios investicijos yra itin svarbios darbo vietų kūrimui ir tvariam ekonomikos augimui ir jos padės padidinti konkurencingumą. Jas finansuoti visų pirma turėtų rinka. Dėl to itin svarbu turėti gerai veikiančią anglies dioksido rinką ir nuspėjamą klimato ir energetikos politikos sistemą laikotarpiu po 2020 m., kuri užtikrintų galimybes sutelkti privatųjį kapitalą ir sumažinti investicijų į energetiką išlaidas. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos žaliąją knygą dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos ir šį klausimą vėl svarstys 2014 m. kovo mėn. po to, kai Komisija pateiks konkretesnių pasiūlymų, siekdama aptarti politikos galimybes šiuo klausimu, atsižvelgdama į 2015 m. įvyksiančios 21-os Šalių konferencijos tikslus.
5. Prioritetas bus teikiamas šiems palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo veiksams:
 - a) sparčiam TEN-E reglamento įgyvendinimui ir bendros svarbos projektų sąrašo priėmimui šį rudenį siekiant remti pastangas visoje ES užtikrinti veiksmingas tarpusavio jungtis tarp valstybių narių ir ryžtingesniems veiksams, kad būtų pasiektas tikslas tarpusavyje sujungti ne mažiau kaip 10 % įrengtųjų elektros energijos gamybos pajėgumų;
 - b) Direktyvos dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo priėmimui;
 - c) valstybės pagalbos taisyklių peržiūrai, kurią turi atlikti Komisija, kad tikslinėmis intervencinėmis priemonėmis būtų galima sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms į energetiką ir aplinkos apsaugą, užtikrinant vienodas sąlygas ir atsižvelgiant į bendrosios rinkos vientisumą;
 - d) laipsniškam aplinkos ar ekonominiu požiūriu žalingų subsidijų, be kita ko, iškastiniam kurui, panaikinimui;
 - e) Komisijos gairių dėl veiksmingų ir ekonomiškai efektyvių atsinaujinančiosios energijos rėmimo schemų ir dėl tinkamų gamybos pajėgumų užtikrinimo pateikimui;

- f) nacionalinėms ir ES priemonėms, pavyzdžiui, struktūriniais fondais, projektų obligacijoms ir didesnei EIB paramai, siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą ir efektyvaus išteklių naudojimo, energetikos infrastruktūros ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių finansavimą ir skatinti Europos technologinės ir pramoninės bazės plėtojimą;
 - g) nuolatinėms pastangoms energetikos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros, technologijų ir sinergijos su IRT galimybių išnaudojimo srityse geriau derinant ES, valstybių narių ir pramonės veiklą ir parengiant energetikos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros strategiją, kad būtų sukurta tikra pridėtinė vertė Europos lygiu.
6. Tebėra itin svarbu dar intensyviau **įvairinti Europos energijos tiekimą** ir plėtoti vietos energijos išteklius, siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą, mažinti ES energetinę priklausomybę nuo išorės tiekėjų ir skatinti ekonomikos augimą. Šiuo tikslu:
- a) bus toliau plėtojami atsinaujinantieji energijos ištekliai, kartu užtikrinant jų ekonominį efektyvumą, tolesnę rinkų integraciją bei tinklų stabilumą ir remiantis kai kurių valstybių narių, kurios daug investavo į atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijas, patirtimi;
 - b) Komisija ketina įvertinti galimybes sistemingiau naudoti sausumos ir jūros vietos energijos išteklius siekiant saugiai, tvariai ir ekonomiškai efektyviai juos eksploatuoti, kartu atsižvelgiant į valstybių narių pasirinktą energijos rūšių derinį;
 - c) atsižvelgiant į tai, kad vidaus ir išorės energijos rinkos tampa vis labiau tarpusavyje susijusios, valstybės narės stiprins savo bendradarbiavimą remdamos ES energetikos politikos išorės aspektą; iki 2013 m. pabaigos Taryba vykdys tolesnę veiklą pagal savo 2011 m. lapkričio mėn. išvadas ir apžvelgs pasikeitimus, susijusius su ES išorės energetikos politika, įskaitant poreikį užtikrinti vienodas sąlygas trečiųjų šalių energijos gamintojų atžvilgiu, taip pat branduolinę saugą ES kaimyninėse šalyse vykdydama tolesnę veiklą pagal 2012 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas.

7. **Efektyvaus energijos vartojimo** priemonėmis galima svariai prisidėti keičiant dabartines energijos kainų ir sąnaudų tendencijas. Itin svarbu įgyvendinti direktyvas dėl energijos vartojimo efektyvumo ir pastatų energinio naudingumo. Komisija, atsižvelgdama į technologinę plėtrą, iki 2014 m. pabaigos peržiūrės direktyvas dėl ekologinio projektavimo ir energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo. Efektyvaus energijos vartojimo priemonės ir programos turėtų būti propaguojamos visais lygiais.
8. Būtina spręsti didelių energijos kainų ir sąnaudų poveikio klausimą atsižvelgiant į pagrindinį gerai veikiančios ir veiksmingos rinkos bei tarifų vaidmenį finansuojant investicijas. Europos Vadovų Taryba ragina daryti pažangą šiais aspektais:
 - a) naujoviškiems finansavimo metodams, įskaitant energijos vartojimo efektyvumo srityje, sistemingesniam energijos tiekimo įvairinimui ir didesniai likvidumui vidaus energijos rinkoje taip pat tenka svarbus vaidmuo nagrinėjant energijos sąnaudų klausimą;
 - b) šioje srityje reikia nagrinėti sutartinio pobūdžio sąsajos tarp dujų ir naftos kainų klausimą;
 - c) Komisija iki 2013 m. pabaigos ketina pateikti energijos kainų ir sąnaudų sudedamųjų dalių ir veiksmų valstybėse narėse analizę, kurioje ypač daug dėmesio būtų skirta poveikiui namų ūkiams, MVĮ bei daug energijos suvartojantiems pramonės sektoriams ir kurioje būtų plačiau nagrinėjamas ES konkurencingumas atitinkamų pasaulio ekonominių subjektų atžvilgiu. Šie klausimai bus nagrinėjami rengiantis 2014 m. vasario mėn. numatytai Europos Vadovų Tarybos diskusijai dėl pramonės konkurencingumo ir politikos.
9. Taryba iki metų pabaigos pateiks gairių, dėl kurių susitarta šiandien, įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

II. MOKESČIAI

10. Svarbu imtis veiksmingų priemonių kovoti su mokesčių slėpimu ir mokestiniu sukčiavimu, ypač dabartinėmis fiskalinio konsolidavimo sąlygomis, kad būtų apsaugotos pajamos ir užtikrintas visuomenės pasitikėjimas mokesčių sistemų teisingumu ir veiksmingumu. Šioje srityje reikia dėti daugiau pastangų, derinant priemones nacionaliniu, Europos ir pasaulio lygiu, visapusiškai atsižvelgiant į valstybių narių kompetenciją ir laikantis Sutarčių.
- Primindama 2013 m. gegužės 14 d. Tarybos priimtas išvadas, Europos Vadovų Taryba ragina skubiai daryti pažangą šiais klausimais:
- a) prioritetas bus teikiamas pastangoms išplėsti automatinį keitimąsi informacija ES ir pasaulio lygiu. ES lygiu Komisija ketina birželio mėn. pateikti pasiūlymą dėl Administracinio bendradarbiavimo direktyvos pakeitimų, kad automatinis keitimasis informacija apimtų visas pajamų rūšis. Tarptautiniu lygiu, remdamasi ES vykdomu darbu ir valstybių narių grupės iniciatyvos pastaruoju metu suteiktu postūmiu, ES atliks svarbų vaidmenį propaguodama automatinį keitimąsi informacija kaip naują tarptautinį standartą, atsižvelgdama į galiojančius ES susitarimus. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina pastangas, kurios dedamos G8, G20 ir EBPO, siekiant parengti pasaulinį standartą;

- b) 2013 m. gegužės 14 d. pasiekus susitarimą dėl įgaliojimų patobulinti ES susitarimus su Šveicarija, Lichtenšteinu, Monaku, Andora ir San Marinu, kuo skubiau bus pradėtos derybos siekiant užtikrinti, kad šios šalys toliau taikytų priemones, lygiavertes ES priemonėms.
Atsižvelgdama į tai ir atkreipdama dėmesį į bendrą sutarimą dėl patikslintos Direktyvos dėl palūkanų, gautų iš taupymo pajamų, apmokestinimo taikymo srities, Europos Vadovų Taryba paragino ją priimti iki šių metų pabaigos;
- c) valstybės narės prioritetą taip pat teiks konkrečiai tolesnei veiklai, susijusiai su Veiksmų planu stiprinti kovą su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu;
- d) siekiant kovoti su sukčiavimu PVM, Europos Vadovų Taryba tikisi, kad Taryba ne vėliau kaip iki 2013 m. birželio mėn. pabaigos priims direktyvas dėl greitojo reagavimo mechanizmo ir atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo;
- e) bus tęsiamas darbas, susijęs su Komisijos rekomendacijomis dėl agresyvaus mokesčių planavimo ir pelno perkėlimo. Komisija iki metų pabaigos ketina pateikti pasiūlymą dėl Patronuojančiųjų ir patronuojamųjų bendrovių direktyvos patikslinimo ir nagrinėja kovos su piktnaudžiavimu nuostatas atitinkamuose ES teisės aktuose. Europos Vadovų Taryba laukia EBPO rengiamos ataskaitos dėl mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo;
- f) svarbu Europos Sąjungoje tęsti darbą, susijusį su žalingų mokesčių priemonių panaikinimu. Šiuo tikslu turėtų būti atliekamas darbas, susijęs su Verslo apmokestinimo elgesio kodekso patobulinimu, remiantis turimais įgaliojimais;

- g) pastangas, kuriomis siekiama kovoti su mokesčių bazės erozija, pelno perkėlimu, skaidrumo stoka ir žalingomis mokesčių priemonėmis, taip pat reikia dėti ir pasaulio mastu, bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ir atitinkamuose tarptautiniuose forumuose, pavyzdžiui, EBPO, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos, remiantis suderintomis ES pozicijomis. Visų pirma būtina toliau dirbti, kad būtų užtikrinta, jog trečiosios šalys, įskaitant besivystančias šalis, laikytųsi atitinkamų gero mokesčių srities valdymo standartų;
- h) reikia visapusiškai spręsti mokesčių slėpimo ir mokestinio sukčiavimo problemas ir kovoti su pinigų plovimu vidaus rinkoje ir nebendradarbiaujančių trečiųjų šalių bei teritorijų atžvilgiu. Abiem atvejais itin svarbu nustatyti faktiškąją nuosavybę, be kita ko, bendrovių, patikos fondų ir fondų. Peržiūrėta trečioji Kovos su pinigų plovimu direktyva turėtų būti priimta iki šių metų pabaigos;
- i) bus nagrinėjamas pasiūlymas, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos dėl didelių bendrovių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo, visų pirma siekiant užtikrinti didelių bendrovių ir grupių ataskaitų teikimą pagal atskiras šalis;
- j) reikia dėti pastangas siekiant reaguoti į apmokestinimo skaitmeninėje ekonomikoje iššūkius, visapusiškai atsižvelgiant į EBPO vykdomą darbą. Komisija iki 2013 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos diskusijos dėl skaitmeninės darbotvarkės ketina toliau svarstyti šiuos klausimus.

11. Taryba pateiks pažangos visais šiais klausimais ataskaitą iki 2013 m. gruodžio mėn.
